

PWYLLGOR :	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD :	13 Ebrill 2011
TEITL :	Gweithdrefn Gwrandawiadau y Pwyllgor Safonau
AWDUR :	Swyddog Monitro
GWEITHREDU :	Cytuno ar egwyddorion y weithdrefn

1. Cefndir

1. 1 Bydd gwrandawriad gan y Pwyllgor Safonau'n digwydd fel canlyniad i unai:

- gŵyn yn cael ei chyfeirio at y Swyddog Monitro gan yr Ombwdsmon i'w ymchwilio; neu
- yr Ombwdsmon yn cyfeirio adroddiad ar ei ymchwiliad at y Swyddog Monitro i'w gyflwyno i'r Pwyllgor

1.2 Os bydd y Pwyllgor yn derbyn adroddiad o'r fath bydd rhaid iddo'n gyntaf gynnal gwrandawriad cychwynnol i benderfynu, ar sail yr adroddiad yn unig unai:

(a) nad oes tystiolaeth o unrhyw fethu a chydymffurfio a'r cod ymddygiad;

neu

(b) bod unrhyw berson sy'n destun yr ymchwiliad yn cael cyfle i gyflwyno sylwadau naill ai ar lafar neu'n ysgrifenedig i'r Pwyllgor

1.3 Os mai (b) yw'r penderfyniad cynhelir gwrandawriad llawn. Yn wahanol i'r gwrandawriad cychwynnol bydd hwn yn un cyhoeddus (heblaw bod rheswm arbennig ar gyfer eithrio'r wasg a 'r cyhoedd).

1.4 Mae'r rheoliadau perthnasol (*Rheoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau)(Cymru) 2001*) yn darparu mai mater i'r Pwyllgor Safonau yw penderfynu ar yr arferion a'r weithdrefn sydd i'w dilyn (yn ddarostyngedig i unrhyw beth penodol yn y rheoliadau). Nid oes gan y Pwyllgor hwn weithdrefn fanwl ar gyfer cynnal gwrandawriad ar hyn o bryd heblaw am ddarpariaethau cyffredinol y rheoliadau.

1.5 Yr hyn a geir yn yr adroddiad hwn yw amlinelliad o broses i'w mabwysiadu. Os yw'r pwyllgor yn fodlon gyda'r broses, gellir mynd ati i lunio gweithdrefn fwy manwl.

2. Trefn Arfaethedig

Y GWRANDAWIAD CYCHWYNNOL

- Gwrandawriad i benderfynu os oes tystiolaeth o unrhyw fethiant i gydymffurfio a'r cod ymddygiad, ar sail adroddiad y Swyddog Monitro yn unig.
- Bydd swyddog sydd heb fod yn rhan o'r ymchwiliad yn bresennol i ddarparu cyngor cyfreithiol i'r Pwyllgor.
- Sefydlir meini prawf i gynorthwyo'r Pwyllgor i ddod i benderfyniad ac i sicrhau cysondeb.

Y GWRANDAWIAD LLAWN

Gellir rhannu'r weithdrefn i ddau brif ran, sef yr hyn sydd angen ei wneud wrth baratoi ar gyfer y gwrandawriad a'r drefn i'w dilyn yn y gwrandawriad ei hun.

A. Cyn y gwrandawriad

Cymerir y camau canlynol:

Cysylltu gyda'r sawl sy'n destun y gŵyn i sicrhau os yw'n:

- dymuno cyflwyno sylwadau ysgrifenedig a/neu lafar
- yn anghytuno gydag unrhyw ganfyddiadau ffeithiol yn adroddiad y Swyddog Ymchwilio (h.y. ymchwilydd yr Ombwdsmon neu'r Swyddog Monitro neu rywun ar ei rhan)
- bwriadu cael ei gynrychioli gan gyfreithiwr, bargyfreithiwr neu unrhyw berson arall
- dymuno galw tystion i roi tystiolaeth gerbron y pwyllgor.
- credu y dylai unrhyw ran o'r cyfarfod / dogfennau fod yn gyfrinachol

Gofyn i'r Swyddog Ymchwilio os yw'n:

- bwriadau cael ei gynrychioli yn y gwrandawriad
- dymuno galw tystion i roi tystiolaeth gerbron y pwyllgor.
- credu y dylai unrhyw ran o'r cyfarfod /unrhyw ddogfennau i fod yn gyfrinachol

Darparu'r wybodaeth ganlynol i bawb fydd yn mynychu:

- Adroddiad y Swyddog Ymchwilio
- Dogfennau perthnasol
- Ymateb y sawl sy'n destun y gwyn
- Unrhyw ymateb pellach gan y Swyddog Ymchwilio
- Y ffeithiau sydd wedi eu cytuno a'r rhai sydd heb eu cytuno
- Rhestr o dystion
- Os bydd y sawl sy'n destun y gwyn yn mynychu'r cyfarfod ac os cynrychiolir ef/hi yno
- Y drefn ar gyfer y gwrandawriad

B. Y Gwrandawriad

Y bwriad yw cael trefniadau sy'n sicrhau bod yr holl bartïon yn medru cymryd rhan gan wybod am yr holl faterion sydd dan sylw a bod y gwrandawriad yn cael ei gynnal mewn ffordd sy'n deg, tryloyw a diduedd. Dylid ceisio cadw'r cyfarfod mor anffurfiol â phosib. Gall aelodau'r Pwyllgor ofyn cwestiynau i unrhyw un sy'n bresennol ar unrhyw adeg. Ni chaniateir croesholi ond gellir cyfeirio cwestiynau drwy'r gadair. Bydd swyddog sydd heb fod yn rhan o'r ymchwiliad yn bresennol i roi cyngor cyfreithiol i'r Pwyllgor.

Bydd pedwar cam posib i wrandawriad:

(1) Materion Trefniadol Rhagarweiniol

Bydd y Pwyllgor yn ystyried unrhyw faterion neu ddatrys unrhyw anghydfod ynglŷn â sut y dylai'r gwrandawriad cael ei gynnal, gan gynnwys:

- A ddylid eithrio'r cyhoedd a'r wasg o'r gwrandawriad neu rannau ohono.
- A ddylid caniatáu unrhyw dystiolaeth hwyr
- A ddylid parhau os nad yw'r aelod a gyhuddir yn bresennol er iddo/iddi gadarnhau ei fod/bod am gyflwyno sylwadau ar lafar

(2) Sefydlu'r Ffeithiau

Cadarnhau pa ffeithiau sydd wedi eu cytuno a pha rai sydd heb. Os oes unrhyw anghytundeb:

- Galw ar y Swyddog Ymchwilio i gefnogi casgliadau ffeithiol ei (h)adroddiad
- Cyfle i'r sawl a gyhuddir i gyflwyno sylwadau
- Cyfle i'r Swyddog Ymchwilio ymateb
- Y Pwyllgor i benderfynu eithrio'r cyhoedd a'r wasg ac i ymneulltio i ystyried ei benderfyniad
- Ar ôl dod i benderfyniad, bydd y cyfarfod yn ailymgynnull a bydd y Cadeirydd yn cyhoeddi penderfyniad y Pwyllgor ar y ffeithiau

(3) A wnaeth yr aelod dorri'r cod?

Bydd y pwyllgor yn symud ymlaen i ystyried, ar sail y ffeithiau a ganfuwyd, a wnaeth yr aelod dorri'r cod ymddygiad.

- Gwahodd sylwadau gan y Swyddog Ymchwilio
- Gwahodd sylwadau gan yr aelod a gyhuddwyd
- Y Pwyllgor i benderfynu eithrio'r cyhoedd a'r wasg ac i ymneulltio i ystyried ei benderfyniad
- Ar ol dod i benderfyniad bydd y cyfarfod yn ailymgynnull a bydd y Cadeirydd yn cyhoeddi ei benderfyniad os yw'r aelod wedi torri'r cod ymddygiad

(4) Cosb

Hyd yn oed os yw'r Pwyllgor yn penderfynu na dorrwyd y cod gall ystyried os dylai wneud unrhyw argymhellion cyffredinol i'r Cyngor i sicrhau na fydd sefyllfa debyg yn codi eto. Os yw'n penderfynu fod yr aelod wedi torri'r cod:

- Gwahodd sylwadau gan y Swyddog Ymchwilio a'r aelod a gyhuddwyd ynglŷn â pha gosb (os o gwbl) fyddai'n addas.
- Y Pwyllgor i benderfynu eithrio'r cyhoedd a'r wasg ac i ymneulltio i ystyried ei benderfyniad os dylid cosbi'r aelod, ac os felly pa gosb a dyllid ei roddi, ac os dylai wneud unrhyw argymhellion cyffredinol i'r Cyngor
- Ar ol dod i benderfyniad bydd y cyfarfod yn ailymgynull a bydd y Cadeirydd yn cyhoeddi'r penderfyniad
- Darperir penderfyniad ysgrifenedig llawn yn fuan wedyn.

3. Argymhelliad

3.1 Gofynnir i'r Pwyllgor gymeradwyo'r amlinelliad uchod o weithdrefn gwrandawriadau.